

Abstrakt:

Některá adjektiva mohou při stupňování připadat rodilým mluvčím velmi podivně, např. „Tyhle perly jsou pravější než pravé!“ Jak mohou být pravější a co to znamená? V této práci hledám odpověď na tuto a další relevantní otázky.

Ačkoli se fenomén řídky stupňovaných adjektiv může zdát jako periferní, je přesto zajímavý a jeho porozumění je klíčové pro získání obecného porozumění stupňování adjektiv.

Adjektiva jako *pravý* jsou tradičně považována za nestupňovatelná. Jak je však patrné z výše uvedeného příkladu, neznamená to, že nemohou být stupňována. Rozlišení mezi stupňovatelnými a nestupňovatelnými adjektivy tak zjevně nemůže být ostré. Cílem této práce je popsat tento jev, určit, které vlastnosti řídky stupňovaná adjektiva mají a jak mohou být stupňována.

Analyzuji data z velkého korpusu psané češtiny (SYN v4), abych našel tato adjektiva a to, jak jsou v jazyce používána. Využívám kvantitativní i kvalitativní metody k dosažení detailního přehledu řídky stupňovaných adjektiv. Užívám statistických metod k tomu, abych odhalil parametry specifické pro tento typ adjektiv, a sémantickou analýzu, abych je rozdělil do kategorií, které budou dobře motivované. Rovněž vysvětluji, proč jsou tato adjektiva pouze řídky stupňována, jak jejich stupňování funguje a jaká je jeho funkce.

Mým nejdůležitějším závěrem pak je, že stupňovatelnost by měla být chápána spíš jako statistická tendence než jako vlastnost, která dělí adjektiva do ostrých kategorií.